فصلنامه علمی پژوهشی بیهوشی و درد، دوره ۵، شماره ۱، پاییز ۱۳۹۳

طرح تحول نظام سلامت، فرصت یا تهدید برای پزشکان

دکتر رضا آخوندزاده[۱]

۱- دانشیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی اهواز

پـس از سـالیانی طولانـی آنچه اسـتحقاق مـردم کشـورمان و یکی از وظایـف دولت‌هـا بـر مـردم بـود، کاهش سـهم بیمـاران از هزینه خدمـات درمانـی اسـت کـه خوشـبختانه در دولـت یازدهم محقق گردیـد، و جـای تقدیر وسـپاس از متولیان امر سـلامت بویـژه وزیر محتـرم بهداشـت و درمـان دارد. ولـی آنچـه ضرورت اجـرای موفق طـرح را تضمیـن می‌نماید توجه خـاص به مشـتریان داخلی یعنی ارائـه کنندگان خدمات سـلامت، پزشـکان و پرسـنل حـوزۀ درمان بویـژه پزشـکان فعـال در بخـش دولتـی اسـت، کـه در ایـن میـان بیشـترین خطـر آسـیب بـر متخصصین بیهوشـی و فلوشـیب‌های وابسـته بـه آن وجـود دارد. نکاتی که باید در این میـان به آن توجه جـدی نمـود بطور خلاصه شـامل مـوارد زیر اسـت:

اول: همانگونـه کـه از آن اطـلاع کافـی داریـد، گروه‌هـای بیهوشـی بویـژه در مراکـز آموزشـی درمانـی دانشـگاهی در راسـتای افزایش تنـوع اقدامات جراحی همواره پیشـگام ارائه خدمـات علمی و نوین بـه همـکاران جـراح در مراحـل قبل از عمـل، حین عمـل، و بعد از آن بـوده اسـت، و سـلامت انجـام انـواع روش‌هـای جدیـد جراحی فقـط در سـایه همـکاری بسـیار نزدیـک گروه‌های بیهوشـی امکان پذیـر می‌باشـد. خوشـبختانه امـروزه شـاهد گسـترش روزافـزون خدمـات تمـام گروه‌های جراحی شـامل ارتوپـدی، جراحی اعصاب، جراحـی عمومـی، زنـان زایمـان، گـوش و حلـق و بینـی، چشـم، اورولـوژی می‌باشـیم و ارائـه خدمـات و مراقبت‌هـای بیهوشـی بـه ایـن همـکاران احتیـاج به یـک تیـم فعـال و کارآمد و علمـی دارد کـه بـه تمام مسـایل و موارد جانبـی این رشـته‌های جراحی احاطه کامـل داشـته باشـد، و خود نیـز از دانش کافـی و بـه روز برخوردار باشـد. هم‌چنیـن، فعالیت‌هـای گـروه بیهوشـی، فراتـر از اتاق عمل رفتـه اسـت، و بسـیاری دیگـر از گروه‌هـای تخصصـی پزشـکی مانند گـوارش و اندوسـکپی، ریـه و برونکوسـکپی، اعصـاب و روان و الکتروشـوک تراپـی، رادیولـوژی و ام‌آرآی، کنتـرل راه هوایی برای بسـیاری از گروه‌هـا، و عملیـات احیا به خدمات این گروه ارزشـمند احتیـاج مبـرم دارند. بعلاوه، برخی از اقدامات گروه بیهوشـی امروزه بعنـوان یکـی از ارکان اصلـی و بنیـادی در ارائـه خدمات تخصصی سـلامت مانند کنتـرل دردهای حاد بعـد از عمل، کنتـرل دردهای حـاد و مزمـن و سـرطانی، و نیـز خدمـات ضـروری بـه بیمـاران در انـواع مراکـز مراقبت‌هـای ویـژه می‌باشـد. متاسـفانه، علی‌رغم این طیـف گسـترده در ارائـه خدمـات تشـخیصی و درمانـی بـه تمامی گروه‌هـای تخصصـی پزشـکی، هنـوز ارزش ریالـی بسـیاری از این‌گونـه اقدامـات در کتـاب تعرفـه قدیم یا بسـیار ناچیز بـوده و یا وجـود نداشـته اسـت، و کتـاب تعرفه قدیم سـال‌ها بعنـوان مرجع مـورد تاییـد شـرکت‌های بیمه‌هـای درمانـی بـرای قیمـت گذاری خدمـات این عزیزان بوده اسـت. متاسـفانه در گذشـته، بدلیل عدم توجـه بـه قیمت گـذاری واقعـی، در برخی از مراکـز دولتی بمنظور ترمیـم برخـی از هزینه‌هـای مذکـور بناچار اقـدام بـه دریافت مابه التفـاوت ناچیـزی از بیمـاران می‌گردیـد. این موضوع نـه تنها باعث تحمیـل هزینه‌هـای مـازاد درمانـی بـه بیمـاران می‌گردیـد، بلکـه موجـب نارضایتـی آنـان شـده، و در نهایت باعث ایجـاد فضای عدم اطمینـان بـه کادر درمانـی، و تبلیغات مسـموم علیه کادر سـلامت شـده، و منجـر بـه بـروز طـرح شـکایات از ایـن قشـر فرهیختـه به مراجـع قضایـی می‌شـد. پـس از اجرای طـرح تحول نظام سـلامت ارائـه برخـی از خدمـات ضـروری بـرای بیمـاران محدود شـده، و یا متوقـف گردیـده، کـه نه تنهـا بیمـاران از این‌گونه خدمـات محروم شـدند، بلکه باعث محدودیت شـدید و دسـت و پاگیـر اداری مراکز دانشـگاهی از انجـام اقدامـات نویـن پزشـکی و بیهوشـی شـده، و

نویسنده مسئول: رضا آخوندزاده، دانشیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی اهواز
ایمیل: rezaakh@hotmail.com

[Downloaded from jap.iums.ac.ir on 2024-03-29]

مانعی برای پیشرفت‌های علمی و توسعه آموزش گردیده است.
دوم: با ارائه کتاب ارزش نسبی خدمات جدید انتظار می‌رود ارزش نسبی خدمات K بیهوشی و خدمات تعرفه‌های فلوشیپ‌های بیهوشی مانند درد، کودکان، بیهوشی اعصاب، قلب، و مراقبت‌های ویژه تغییرات قابل توجه‌ای را نسبت به قبل داشته باشد ولی متاسفانه کمترین و ناچیزترین تغییرات مربوط به گروه بیهوشی بوده است.
سوم: خوشبختانه در زمینه تعریف اقدامات جدید و تعرفه گذاری برای آن‌ها، هیات مدیره انجمن بیهوشی موضعی و درد با همکاری اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور تاکنون در جلسات متعدد وزارت بهداشت و درمان، و سازمان نظام پزشکی شرکت فعال داشته‌اند. چالش‌های زیادی در این راه بوده که با درایت و برنامه ریزی در راه رفع آن اقدام شده است. در جلسات نهایی تعرفه گذاری خدمات سلامت وزارت بهداشت درمان با حضور نمایندگان انجمن بیهوشی موضعی و درد، بیش از ۱۴۰ تعرفه از اقدامات نوین درد مورد تصویب نهایی قرار گرفت، و این اقدام می‌تواند راه گشایی برای تعرفه‌گذاری استاندارد اقدامات درد باشد. البته امیدواریم، سازمان‌های بیمه‌های درمانی با تامین منابع مالی برای این اقدامات، گام مثبتی را برای امکان ارائه این خدمات به بیماران محروم و مراجعه کننده به مراکز دولتی بردارند.
چهارم: با گذشت نیمی از سال تعرفه‌های پزشکی و بیهوشی سال ۹۳ در پاره‌ای از ابهام قراردارد که این خود انگیزه پزشکان بویژه متخصصین بیهوشی را بشدت تحت تاثیر قرارداده است. هیات مدیره انجمن درخواست جدی از مسئولین ذیربط در سازمان‌های بیمه گر دارد تا با تصویب هرچه سریع‌تر تعرفه‌های پزشکی و بیهوشی در راه افزایش رضایت‌مندی بیماران نیازمند تلاش موثری داشته باشند.
پنجم: اجرائی شدن قانون جدید ۶۱۶ مجازات اسلامی مربوط به حبس پزشکان، تهدیدی جدی بر عملکرد صادقانه پزشکان می‌باشد. در این میان متخصصین بیهوشی که بعنوان گروه همکار اصلی با جراحان همکاری می‌نمایند در خط اول مواجه با قانون فوق بوده و در معرض تهدید جدی قرار دارند. لذا ایجاد هرگونه اضطراب و تشویش در جامعه پزشکی می‌تواند بر روی کیفیت و کمیت خدمات تشخیص درمانی در بیماران با خطر بالا اثرگذار باشد.
هیات مدیره انجمن اعلام می‌دارد عدم توجه به موارد فوق می‌تواند تهدیدی جدی برای ادامه اجرای مطلوب طرح تحول سلامت گردد، چرا که رضایت‌مندی مشتریان خارج (بیماران) بدون ایجاد رضایت‌مندی مشتریان داخلی (پزشکان) امکان‌پذیر نخواهد بود.
لذا انتظار هیات مدیره انجمن، اساتید و صاحب نظران پزشکی و بیهوشی از متولیان جامعه پزشکی و مسئولان اجرای طرح تحول سلامت، عبارت از حمایت قانونی از مطالبات تعرفه‌ای بویژه از متخصصان بیهوشی، و نیز حمایت حقوقی و تعدیل قانون مجازات اسلامی مربوط به حبس پزشکان می‌باشد، زیرا این گروه در معرض بیشترین خطرات در ارائه خدمات به بیماران بوده، و حمایت قانونی و حقوقی از آنان موجب اطمینان خاطر در انجام وظایف شرعی، و نیز رعایت اخلاق پزشکی شده، و باعث کاهش نگرانی جامعه پزشکی می‌گردند.

والسلام

[Downloaded from jap.iums.ac.ir on 2024-03-29]